

PARAULA I VIDA

Descansem, fem família i coneguem el patrimoni

El temps fort de l'estiu, com és l'agost, ens convida a retornar als pobles i comarques, a «passejar» o «re-visitat» llocs nous, i a trobar temps per a descansar, cuidar l'esperit, enfortir els lligams familiars i d'amistat, fer esport, relacionar-nos amb la natura... sense oblidar que la fe no fa vacances, i per tant també a l'agost podem viure amb joia les celebracions de la nostra fe en altres parròquies i comunitats a més de la nostra habitual. Tot ens sigui enriquiment, lloança a Déu, i recerca de pau i serenor, amb noves forces per als mesos que vindran.

També el temps d'estiu ens impulsa a conèixer, visitar i estimar el patrimoni cultural de l'Església a Catalunya, Andorra, i a d'altres llocs que potser visitarem. Per això, amb un lema atrevit, «L'estiu és diví», *Catalonia Sacra* ens convida a incloure-ho durant el temps de la parada estiuenca i amb la voluntat d'anar recuperant el màxim possible la normalitat en el context de la pandèmia. *Catalonia Sacra* ens proposa gaudir de les vacances tot coneixent catedrals, monestirs, santuaris, ermites, museus... presents arreu de Catalunya i plens de valors espirituals, artístics, històrics i sentimentals.

La voluntat de la campanya és suggerir a les persones que estan de vacances, o tenen més temps lliure, que incloguin una visita al patrimoni cultural religiós dins la planificació dels seus dies de festa i oci. Perquè l'estiu convida a prendre's la vida amb més calma, i la visita a una església és una experiència de tranquil·litat, bellesa, reflexió i pausa.

Al llarg de l'estiu i des dels diferents canals de comunicació de *Catalonia Sacra* (web, xarxes, butlletins digitals)

ens suggereixen la visita al nostre patrimoni religiós i cultural, des de les grans catedrals fins a les petites ermites de muntanya, totes elles testimonis de l'arrelament del cristianisme al territori. Art romànic, gòtic, renaixentista, barroc, modern o contemporani que es pot trobar en tot tipus d'entorn humà i natural i que ens parla de l'evolució de la sensibilitat espiritual i de les capacitats tècniques i estètiques dels nostres avantpassats, que dialoguen amb nosaltres. Més enllà dels equipaments més famosos, ja coneguts i visitats, Catalunya disposa de moltes altres joies de primer nivell que no són massa conegudes i visitades. La campanya «L'estiu és diví» vol ajudar a conèixer-los. Especialment aquells que potser tenim a prop, a la nostra mateixa comarca o bisbat, i que desconeixem, o hi hem aprofundit poc.

Una de les accions de «L'estiu és diví», serà que diverses persones, en el camp del patrimoni cultural, facin un suggeriment d'una activitat per fer un dia o un cap de setmana d'estiu i on s'inclogui la visita a una església. S'hi invita tothom, per tal que es puguin anar compartint entre els usuaris de les xarxes de *Catalonia Sacra* bones experiències de lleure i cultura a tot Catalunya i Andorra. Des de diferents esglésies de tots els bisbats es repartiran aquest estiu uns fulletons on es convida a seguir visitant el país, tot descobrint el patrimoni cultural de l'Església de valor notable, que ja tenen una dinàmica turística i que volen crear dinàmiques i accions per donar-se a conèixer i incrementar així el nombre de visitants. Enriquim el nostre temps d'estiu!

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Felicitaçió de la Cúria a Mons. Vives

Els membres de la Cúria diocesana i els treballadors del Bisbat, juntament amb alguns preveres i delegats i els seminaristes de la diòcesi van felicitar el 25 de juny l'Arquebisbe, Mons. Joan-Enric Vives, amb motiu la seva onomàstica. A l'acte, a la sala d'actes de la Casa del Bisbat, el Representant personal del Copríncep i Vicari general, Mn. Josep Maria Mauri, va felicitar l'Arquebisbe en nom de tots els presents, i ho va fer —seguint la tradició— parlant de la figura de Sant Joan Baptista i la seva tasca de precursor. La missió de Sant Joan, va destacar, segueix vigent en uns temps complexos com els que es viuen des del darrer any, en el que l'Església ha de mantenir alt l'esperit i la seva capacitat d'aglutinar i de servei. Mons. Vives agrai les paraules de Mn. Mauri i la seva tasca i col·laboració en la gestió en les diferents àrees.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

EL TRANSHUMANISME

Un mosaic complex (II)

Hi ha diferents categories i rols en el transhumanisme. En primer terme, hi ha els líders, que són universitaris, investigadors independents, generalment científics, però, també, teòrics com Marc Roux i Jean Michel Besnier (1950). Ells estructuraven el moviment transhumanista tot publicant assaigs de pensament, obres teòriques, generant debats i creant opinió pública. Hi ha, en segon lloc, el dels *auditors* que està integrat per tres subconjunts: els *nerds*, els *geeks* i els *cyberpunks* que són persones apassionades i obnubilades per la física, la lògica, les matemàtiques, pe-

rò també per les tècniques. Hi ha, en tercer lloc, els *cyberciudadans*, que són ciutadans que senten curiositat pel moviment i pel missatge transhumanista i, finalment, les *persones implantades*, éssers humans que es presten a l'experimentació i a la innovació tecnològica per modificar-se i millorar-se. No es pot oblidar, perquè seria caure en una ingenuïtat imperdonable, que hi ha persones, amb molt poder adquisitiu, que aporten els fons necessaris per fer les recerques.

Dins d'aquest subconjunt hi ha individualitats molt riques que senten passió pel moviment com, per exemple, el

cas de Dimitri Itskov que impulsa la recerca de la immortalitat mitjançant la tecnologia. Hi ha, també, sectors de l'exèrcit que veuen, en el transhumanisme, un mitjà per augmentar el poder de defensa del propi país i per poder protegir millor els ciutadans. L'exèrcit nord-americà, per exemple, finança recerques sobre la inclusió de la tecnologia en les seves estratègies militars.

Els països més desenvolupats es mesuren els uns als altres sobre el pla tecnològic, tot cercant una millor protecció enfront de la guerra i del bioterrorisme. Hi ha, també, dins d'aquest subconjunt,

empreses i grans filials, conscients dels beneficis que pot tenir l'aplicació de la tecnologia en els processos de producció, de distribució i de consum. I, finalment, un darrer actor és l'Estat que juga un paper de moderador entre els diferents actors del transhumanisme tot elaborant lleis que miren d'evitar les derivades del transhumanisme com la manipulació genètica i el clonatge, per exemple. Aquest paper és, per ara, més aviat migrat, però haurà de desenvolupar-se en el futur i d'una manera global.

Dr. Francesc Torralba
Doctor en Teologia

PALABRA Y VIDA

Descansemos, hagamos familia y conozcamos el patrimonio

El tiempo fuerte del verano, como es agosto, nos invita a volver a los pueblos y comarcas, a «pasear» o «re-visitar» lugares nuevos, y a encontrar tiempo para descansar, cuidar el espíritu, fortalecer los lazos familiares y de amistad, hacer deporte, relacionarnos con la naturaleza... sin olvidar que la fe no hace vacaciones, y por tanto también en agosto podemos vivir con alegría las celebraciones de nuestra fe en otras parroquias y comunidades además de la nuestra habitual. Todo nos sea enriquecimiento, alabanza a Dios y búsqueda de paz y serenidad, con nuevas fuerzas para los meses que vendrán.

También el tiempo de verano nos impulsa a conocer, visitar y amar el patrimonio cultural de la Iglesia en Cataluña, Andorra, y en otros lugares que quizás visitaremos. Por ello, con un lema atrevido, «El verano es divino», *Catalonia Sacra* nos invita a incluirlo durante el tiempo de la parada veraniega y con la voluntad de ir recuperando el máximo posible la normalidad en el contexto de la pandemia. *Catalonia Sacra* nos propone disfrutar de las vacaciones conociendo catedrales, monasterios, santuarios, ermitas, museos... presentes en Cataluña y llenos de valores espirituales, artísticos, históricos y sentimentales.

La voluntad de la campaña es sugerir a las personas que están de vacaciones, o tienen más tiempo libre, que incluyan una visita al patrimonio cultural religioso en la planificación de sus días de fiesta y ocio. Porque el verano invita a tomarse la vida con más calma, y la visita a una iglesia es una experiencia de tranquilidad, belleza, reflexión y pausa.

A lo largo del verano y desde los diferentes canales de comunicación de *Catalonia Sacra* (web, redes, boletines digitales) nos sugieren la visita a nuestro patrimonio religioso y cultural, desde las grandes catedrales hasta las pequeñas ermitas de montaña, todas ellas testigos del arraigo del cristianismo en el territorio. Arte románico, gótico, renacentista, barroco, moderno o contemporáneo que se puede encontrar en todo tipo de entorno humano y natural y que nos habla de la evolución de la sensibilidad espiritual y de las capacidades técnicas y estéticas de nuestros antepasados, que dialogan con nosotros. Más allá de los equipamientos más famosos, ya conocidos y visitados, Cataluña dispone de muchas otras joyas de primer nivel que no son demasiado conocidas y visitadas. La campaña «El verano es divino» quiere ayudar a conocerlos. Especialmente aquellos que quizás tenemos cerca, en nuestra misma comarca o diócesis, y que desconocemos, o hemos profundizado poco.

Una de las acciones de «El verano es divino», será que varias personas, en el campo del patrimonio cultural, hagan una sugerencia de una actividad para realizar en un día o un fin de semana de verano y donde se incluya la visita a una iglesia. Se invita a todos, para que se puedan ir compartiendo entre los usuarios de las redes de *Catalonia Sacra* buenas experiencias de ocio y cultura en Cataluña y Andorra. Desde diferentes iglesias de todos las diócesis se repartirán este verano unos folletos donde se invita a seguir visitando el país, descubriendo el patrimonio cultural de la Iglesia de valor notable, que ya tienen una dinámica turística y que quieren crear dinámicas y acciones para darse a conocer e incrementar así el número de visitantes. ¡Demosle riqueza a nuestro tiempo de verano!

† Joan-Enric Vives
Arzobispo de Urgell

Es presenta el Pla de Gestió del conjunt catedralici

El Pla de gestió futura del conjunt catedralici preveurà el manteniment dels usos diferenciats litúrgics i museístics i accentuarà el caràcter de referent a la comarca, a la diòcesi i al Principat d'Andorra d'aquest edifici singular.

Així es va posar en relleu en la presentació d'aquest «Pla de Gestió del complex de la Catedral de Santa Maria i el Museu diocesà d'Urgell», a càrrec del Sr. Joan Pluma i Vilanova, Exdirector General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en una reunió que es va dur a terme el 14 de juny a la Casa del Bisbat de La Seu d'Urgell.

La reunió fou presidida pel seu President, l'Arquebisbe d'Urgell; el Vicepresident i Vicari general, Mn. Josep M. Mauri; la Delegada de Patrimoni del Bisbat d'Urgell, Sra. Clara Arbués; el Vicari general i Rector de la Parròquia de Sant Ot, Mn. Ignasi Navarra; l'Arxiver diocesà, Mn. Benigne Marquès; l'Ecò-

nom diocesà, Sr. Carles Martín Neira; i el Secretari general, Mn. David Codina.

Joan Pluma va informar detalladament al Patronat del Pla de Gestió que se li encarregà que redactés i que respon a la voluntat que el sistema de gestió permeti mantenir les especificitats d'usos dels diferents espais del conjunt catedralici i que són espais tan diferents com els litúrgics i els museístics i, a la vegada, accentuï el caràcter de referent que té aquest singular edifici per al conjunt de la Diòcesi d'Urgell, de la ciutat de La Seu d'Urgell i per al país.

Després es va establir un fecund diàleg sobre el Museu Diocesà i la proposta presentada.

Visites de Catalonia Sacra a la Diòcesi d'Urgell.

Catalonia Sacra ha proposat per a aquest estiu moltes visites a la diòcesi. Es poden visitar l'església de Santa Maria de Mur els dissabtes i diumenges al matí i també els dijous i divendres a les 18 h; Taüll, el poble i les tres esglésies, cada dia a les 11 h; Boí, un recinte emmurallat de dijous a diumenge a les 13 h; el poble d'Erill la Vall, els dilluns, dimarts i dijous a les 18 h; les esglésies de Barruera, els dimarts i dimecres a les 13 h, i de Durro i Sant Quirc de Durro, els dimecres a les 18 h.

Pintures de Sant Climent de Tallorta

Les visites especials a la Catedral de Santa Maria d'Urgell i les pintures barroques de Sant Climent de Tallorta han tingut una especial atracció. L'església parroquial de Sant Climent de Tallorta fou construïda de bell nou sobre la seva antecessora romànica l'any 1667. Fou espectacularment

ornada amb un seguit de pintures murals decoratives i figuratives, amb passatges del Nou Testament, que segles després foren tapades. L'any 1985 les pintures foren descobertes i han estat recentment restaurades. La d'Urgell és l'única catedral romànica que ens ha arribat fins avui dia i una de les joies del patrimoni cultural de l'Església. La Catedral d'Urgell és un cas especial entre les seves companyes catalanes: és l'única que conserva íntegrament l'edifici romànic, que data del segle XII.

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

CATEQUESI SOBRE LA PREGÀRIA

La certesa de ser escoltats

Hi ha una resposta radical a la pregària que deriva d'una observació que tots fem: nosaltres resem, demanem, però a vegades sembla que les nostres pregàries no són escoltades: allò que hem demanat —per a nosaltres o per a d'altres— no passa. Si a més el motiu pel qual hem pregat era noble, l'incompliment ens sembla escandalós. «Alguns fins i tot deixen de pregar perquè pensen que la seva petició no és escoltada.»

La pregària no és una vareta màgica: és un diàleg amb el Senyor. Jesús, però, va tenir una gran saviesa posant en els nostres llavis el pare nostre. És una pregària només de peticions, però les primeres que pronunciem estan totes del costat de Déu. Demanen que es com-

pleixi no el nostre projecte, sinó la seva voluntat en relació amb el món.

Quan preguem hem de ser humils: aquesta és la primera actitud per començar a pregar, per tal que les nostres paraules siguin efectivament pregàries i no una xerrameca que Déu rebutja.

Els passatges de la vida de Jesús són plens de pregàries. De vegades, la resposta de Jesús és immediata, però en altres casos es difereix en el temps. Quantes vegades hem demanat una gràcia, un miracle, diguem-ho així, i no ha passat res. Després, amb el temps, les coses s'han arreglat, però segons el mode de Déu, el mode diví, no segons el que nosaltres volíem en aquell moment. El temps de Déu no és el nostre temps.

Jesús, a l'Evangeli, diu que la fe mou muntanyes. Jesús, davant la fe dels seus pobres, cau vençut, sent una tendresa especial, davant aquella fe. I escolta.

També la pregària que Jesús adreça al Pare a Getsemaní sembla restar sense ser escoltada. Sembla que el Pare no l'ha escoltat. El Fill haurà de beure fins al fons el calze de la Passió. Però el Dissabte Sant no és el capítol final, perquè al tercer dia, és a dir, el diumenge, s'esdevé la resurrecció.

Aprenquem a tenir aquesta paciència humil d'esperar la gràcia del Senyor, d'esperar l'últim dia. Moltes vegades, el penúltim dia és molt lleig, perquè els sofriments humans són llejos. Però el Senyor hi és i en el darrer dia ho resol tot.

Dimecres, 26 de maig de 2021

La Mare de Déu dels Socós, brúixola per a infants i joves d'Agramunt

Els infants i joves d'Agramunt van cloure el curs oferint les seves conquestes personals, com a estudiants i esportistes a la Mare de Déu.

Els jugadors de l'equip Aleví A del Club de Futbol Agramunt Escola Gerard Gatell van oferir el seu títol del campionat de lliga de la seva categoria al poble d'Agramunt i a la Mare de Déu dels Socós. Primer els jugadors, el cos tècnic i familiars van ser rebuts a la Sala de Plens de l'Ajuntament per l'Alcaldessa Sílvia Fernández, i després van ser rebuts a l'església per Mn. Jaume Mayoral. Allà, a l'altar de la Mare de Déu, van oferir no només la seva victòria, sinó el seu treball i esforç al llarg d'un any que ha estat complicat per les dificultats que la pandèmia ha comportat en molts àmbits, entre ells el de l'esport. Mn. Jaume els va adreçar unes breus paraules per agrair la feina que es fa des de l'esport per donar valors i possibilitar una educació en el temps del lleure dels nois i noies que hi participen. Mn. Jaume va felicitar el porter de l'equip, que feia uns dies havia rebut el sagrament de la Confirmació de Mons. Vives.

Uns dies després, els alumnes i docents de l'Escola Mare de Déu dels

Socós van fer una senzilla celebració d'acció de gràcies pel curs 2020-2021, a la Capella del Socós de l'església parroquial. La coordinadora de Pastoral, Carme Bosch, va rebre els alumnes dels diferents cicles, i els va recordar que el lema del curs havia estat «Arrisca't» per poder arribar a fer el cim, en aquest cas d'un curs. Va agrair la responsabilitat i la feina ben feta realitzada pels alumnes, personal del centre i famílies, amb les dificultats que ha comportat la pandèmia per a la societat i les escoles, i de totes les mesures que han hagut de fer i de vegades patir.

Tot seguit es van posar al passadís i als peus de l'altar els signes d'aquest camí cap al cim, en forma d'unes petjades que marcaven el camí i, a més, la motxilla, la màrfega, els plats, la brúixola... Els alumnes dels cursos més grans van fer pregàries d'agraïment pel que han viscut i superat, pel que ha representat un curs escolar en situació de pandèmia. Els més petits van pujar el petit cim de la capella per venerar de prop la imatge de la Mare de Déu dels Socós.

Abans de retornar a l'escola, Mn. Jaume Mayoral els va adreçar paraules de felicitació i d'agraïment perquè realment han aconseguit, en un curs molt complicat, i amb un treball d'equip, d'escola, fer el cim.

El moment més emotiu va ser el viscut pel grup de 6è, que acaben 12 anys a l'escola. Mn. Mayoral els va demanar que en la seva motxilla de la vida, ara una mica més plena, hi guardessin amb afecte i orgull el seu pas pel Col·legi Mare de Déu dels Socós. Malgrat que canviarien de centre i, fins i tot, alguns de poble per anar a estudiar la Secundària, les portes de l'escola i de la seva gent sempre restarien obertes per a tot allò que els calgués.

El 20,2% de les persones ateses per les Càritas catalanes no tenen cap ingrés econòmic

Francesc Roig, president de Càritas Catalunya, va explicar en la presentació de les dades de la Memòria 2020 de les Càritas de Catalunya que el sotrac per la Covid-19 és molt preocupant, perquè gairebé dues de cada tres famílies van sobreviure amb una feina informal, i el 20,2% de les persones ateses per les Càritas catalanes viuen en llars que no compten amb cap ingrés econòmic. Una estadística que gairebé ha duplicat la realitat de les famílies que patien aquesta greu situació abans d'esclatar la pandèmia, a meitat de març de 2020. Això s'ha traduït en què més de la meitat de les llars acompanyades per Càritas s'hagin trobat immerses en situació de pobresa severa (55,3%).

Les mesures de protecció social van ser i encara són insuficients. El 93,5% de les famílies acompanyades per les Càritas catalanes no cobra la Renda Garantida de Ciutadania (RGC). Només el 9,7% de les famílies rep correctament aquesta prestació i gairebé el 50,5% de les famílies transiten en el desconeixement administratiu per a demanar-la. Un 64% de les famílies ateses per les Càritas de Catalunya tampoc no té informació sobre l'Ingrés Mínim Vital (IMV) i només un 19,4% considera que té prou informació per a poder iniciar la seva tramitació oficial.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

2. ■ Dilluns (lit. hores: 2a setm.) [Nm 11,4b-15 / Sl 80 / Mt 14,13-21]. Mare de Déu dels Àngels o de la Porciúncula; sant Eusebi de Vercel·li, bisbe; sant Pere-Julíà Eymard (1811-1868), prev. de la Mure, fund. associacions eucarístiques i dels sacerdots sacramentins.

3. ■ Dimarts [Nm 12,1-13 / Sl 50 / Mt 14,22-36]. Sant Gustau, bisbe; santa Lídia, de Tiatira, deixeble de Pau a Filipis (s. I); beata Joana d'Aza, mare de Domènec de Guzmán; santa Cira, vg.

4. □ Dimecres [Nm 13,2-3a.26-14,1.26-30.34-35 / Sl 105 / Mt 15,21-28]. Sant Joan Maria Vianney (1786-1849), prev., rector d'Ars (bisbat de Belley), patró dels rectors de parròquia; santa Perpètua, mare de família romana, mr.

5. ■ Dijous [Nm 20,1-13 / Sl 94 / Mt 16,13-23]. Mare de Déu de les Neus, i altres advocacions: Àfrica, Blanca, Eivissa, Remei...; sant Osvald, rei anglès; santa Afra, mr.

6. □ Divendres [Dn 7,9-10.13-14 (o bé: 2Pe 1,16-19) / Sl 96 / Mt 9,2-10]. La Transfiguració del Senyor, popularment: el Salvador, situada per tradició al mont Tabor (s. IV); sant Just i sant Pastor, noiets germans màrtirs d'Alcalà d'Henares; sant Hormisdas, papa (514-523).

7. ■ Dissabte [Dt 6,4-13 / Sl 17 / Mt 17,14-20]. Sant Sixt II, papa (grec, 257-258), i els seus quatre diaques, mrs.; sant Gaietà (Cayetano, Vicenza 1480 -

Nàpols 1547), prev., fund. Teatins (CR, 1524); sant Albert Tràpani o de Sicília, prev. carmelità.

8. ■ Diumenge vinent, XIX de durant l'any (lit. hores: 3a setm.) [1R 19,4-8 / Sl 33 / Ef 4,30-5,2 / Jo 6,41-51]. Sant Domènec (Domingo) de Guzmán (†1221), prev. d'Osuma, fund. Dominicans (OP) a Tolosa de Llenguadoc (1215) per combatre els albigeos; sants Ciríac, Llag i Esmaragde, mrs. a Roma (s. IV).

Diumenge XVIII de durant l'any (B)

COMENTARI

«Jo soc el pa que dona la vida»

No cal dir que l'aliment és fonamental en la nostra vida; per això sempre el busquem i en tenim necessitat. De fet, el demanem al parenostre: «el nostre pa de cada dia, doneu-nos, Senyor, el dia d'avui». Però el que ens pot passar és que ens accontentem només amb l'aliment material, com si l'home no fos més que cos. Per això Jesús a l'evangeli adverteix a la gent: *Vosaltres no em busqueu pels senyals prodigiosos que heu vist, sinó perquè heu menjat tant de pa com heu volgut*. La gent no va entendre que la multiplicació de pans i peixos era només un signe, un senyal que apuntava Jesús com a veritable aliment de la nostra vida, un aliment que ens dona vida eterna: *No heu de treballar per un menjar que es fa malbé, sinó pel menjar que es conserva sempre i dona la vida eterna*. Malgrat aquestes paraules els jueus no acabaven de creure en Jesús. Per això li demanen un senyal, posant com a exemple Moisès que els va donar el manà que era blat celestial. És el que hem vist a la primera lectura: *Moisès els va dir: Això és el pa que el Senyor us dona per aliment*. Per això a l'evangeli els jueus diuen: *Els nostres pares van menjar el manà en el desert: Els donà el seu blat celestial*. Però Jesús els fa veure que era un aliment terrenal; alimentava només el cos (i, a més, venia de la terra). Per això ell pot dir: *Moisès no us va donar pas el blat celestial, (en sentit propi) però el meu Pare sí que us dona el pa que és realment del cel, perquè el pa de Déu és el que baixa del cel per donar vida al món*. I llavors Jesús declara que és ell mateix aquest pa del cel, l'aliment que dona la immortalitat: *Jo soc el pa que dona la vida; els qui venen a mi no passaran fam, els qui creuen en mi no tindran mai set*. Creure en Jesús alimenta tot l'home i li garanteix la vida eterna. Però creure en Jesús demana una nova manera de viure: *No visqueu més com els pagans, diu Pau... deixeu la vostra antiga manera de viure. Despulleu-vos d'aquesta naturalesa envellida. Porteu una vida justa, bona i santa de veritat*.
 Ens cal afegir res més?

▶ Lectura del llibre de l'Èxode (Ex 16,2-4.12-15)

En aquells dies, tota la comunitat del poble d'Israel murmurà en el desert contra Moisès i Aharon. El poble d'Israel els deia: «Tant de bo la mà del Senyor ens hagués fet morir tots al país d'Egipte quan encara sèiem al voltant de les olles de carn i menjàvem tant de pa com volíem. Ens heu fet sortir cap aquest desert perquè tot aquest poble morí de fam.» El Senyor digué a Moisès: «Mira, jo us faré ploure pa del cel. Que tothom surti cada dia a recollir-ne, però només el que necessiten per a aquell dia. Vull veure si compleixen o no el que jo els dono. He sentit aquestes murmurations del poble d'Israel. Digue'ls, doncs: «Aquest vespre menjareu carn, i demà al matí tant de pa com voldreu», i sabreu que jo, el Senyor, soc el vostre Déu.» Aquell vespre, doncs, arribà un vol de guatles que cobrí el campament, i l'endemà al matí, tot el campament era ple de rosada. Quan la rosada s'esvaí, quedà per tot el desert una cosa granulada, fina com la capa de gebre que cobreix la terra. Els israelites, en veure-ho es deien l'un a l'altre: «Manhu», que vol dir «Què és això?» Perquè no sabien què era. Moisès els digué: «Això és el pa que el Senyor us dona per aliment.»

▶ Salm responsorial (77)

R. *El Senyor els donà el seu blat celestial.*

El que vam sentir i aprendre, / el que els pares ens van contar, / no podem amagar-ho als nostres fills, / i que ells ho contin als qui vindran. / Són les gestes glorioses del Senyor. R.

Ell donà ordres als núvols / i obrí els batents del cel, / perquè plogués l'aliment del manà, / el do del seu blat celestial. R.

I els homes van menjar el pa dels àngels, / les provisions abundants que els enviava. / Els introduí al seu clos sagrat, / a la muntanya que el seu braç es conquerí. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 4,17.20-24)

Germans, us dic, i insisteixo en el Senyor, que no visqueu més com viuen els pagans. Es guien per criteris que no valen. Però el Crist, tal com vosaltres heu après, no és res de tot això. No us l'han predicat tal com és? No us han ensenyat la veritat sobre Jesús? Doncs, deixeu la vostra antiga manera de viure. Despulleu-vos d'aquesta naturalesa envellida; els designis que la sedueixen la porten a la seva destrucció. Que es renovi el vostre esperit i tota la vostra manera de pensar! Revestiu-vos d'aquesta nova naturalesa que Déu ha creat a imatge seva: porteu una vida justa, bona i santa de veritat.

▶ Lectura de l'Evangelí segons sant Joan (Jn 6,24-35)

En aquell temps, quan la gent veié que Jesús no era allà i els seus deixebles tampoc, pujà a les barques i anà a buscar Jesús a Cafarnaüm. Quan el trobaren, estranyats que fos a l'altra riba, li preguntaren: «Mestre, quan hi heu vingut, aquí?» Jesús els respongué: «Us ho dic amb tota veritat: Vosaltres no em busqueu pels senyals prodigiosos que heu vist, sinó perquè heu menjat tant de pa com heu volgut. No heu de treballar per un menjar que es fa malbé, sinó pel menjar que es conserva sempre i dona la vida eterna. Aquest menjar us el donarà el Fill de l'home: ell és el qui Déu, el Pare, ha marcat amb el seu segell personal.» Ells li preguntaren: «Què hem de fer per obrar com Déu vol?» Jesús els respongué: «L'obra que Déu vol és que cregueu en aquell que ell ha enviat.» Li contestaren: «Quin senyal visible ens podeu donar, que ens convenci? Quines obres feu? Els nostres pares van menjar el manà en el desert, tal com diu l'Esclitura: «Els donà el seu blat celestial.»» Jesús els respongué: «Moisès no us va donar pas el blat celestial, però el meu Pare sí que us dona el pa que és realment del cel, perquè el pa de Déu és el que baixa del cel per donar vida al món.» Li diuen: «Senyor, doneu-nos sempre aquest pa.» Jesús els diu: «Jo soc el pa que dona la vida: els qui venen a mi no passaran fam, els qui creuen en mi no tindran mai set.»

▶ Lectura del libro del Éxodo (Éx 16,2-4.12-15)

En aquellos días, la comunidad de los hijos de Israel murmuró contra Moisés y Aarón en el desierto, diciendo: «¡Ojalá hubiéramos muerto a manos del Señor en la tierra de Egipto, cuando nos sentábamos alrededor de la olla de carne y comíamos pan hasta hartarnos! Nos habéis sacado a este desierto para matar de hambre a toda esta comunidad». El Señor dijo a Moisés: «Mira, haré llover pan del cielo para vosotros: que el pueblo salga a recoger la ración de cada día; lo pondré a prueba a ver si guarda mi instrucción o no. He oído las murmuraciones de los hijos de Israel. Diles: «Al atardecer comeréis carne, por la mañana os hartaréis de pan; para que sepáis que yo soy el Señor Dios vuestro». Por la tarde, una bandada de codornices cubrió todo el campamento; y por la mañana había una capa de rocío alrededor del campamento. Cuando se evaporó la capa de rocío, apareció en la superficie del desierto un polvo fino, como escamas, parecido a la escarcha sobre la tierra. Al verlo, los hijos de Israel se dijeron: «¿Qué es esto?». Pues no sabían lo que era. Moisés les dijo: «Es el pan que el Señor os da de comer.»

▶ Salmo responsorial (77)

R. *El Señor les dio pan del cielo.*

Lo que oímos y aprendimos, / lo que nuestros padres nos contaron, / lo contaremos a la futura generación: / las alabanzas del Señor, su poder. R.

Pero dio orden a las altas nubes, / abrió las compuertas del cielo: / hizo llover sobre ellos maná, / les dio pan del cielo. R.

El hombre comió pan de ángeles, / les mandó provisiones hasta la hartura. / Los hizo entrar por las santas fronteras, / hasta el monte que su diestra había adquirido. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Efesios (Ef 4,17.20-24)

Hermanos: Esto es lo que digo y aseguro en el Señor: que no andéis ya, como es el caso de los gentiles, en la vaciedad de sus ideas. Vosotros, en cambio, no es así como habéis aprendido a Cristo, si es que lo habéis oído a él y habéis sido adocotrados en él, conforme a la verdad que hay en Jesús. Despojados del hombre viejo y de su anterior modo de vida, corrompido por sus apetencias seductoras; renovaos en la mente y en el espíritu y revestíos de la nueva condición humana creada a imagen de Dios: justicia y santidad verdaderas.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Juan (Jn 6,24-35)

En aquel tiempo, cuando la gente vio que ni Jesús ni sus discípulos estaban allí, se embarcaron y fueron a Cafarnaüm en busca de Jesús. Al encontrarlo en la otra orilla del lago, le preguntaron: «Maestro, ¿cuándo has venido aquí?». Jesús les contestó: «En verdad, en verdad os digo: me buscáis no porque habéis visto signos, sino porque comisteis pan hasta saciaros. Trabajad, no por el alimento que perece, sino por el alimento que perdura para la vida eterna, el que os dará el Hijo del hombre; pues a este lo ha sellado el Padre, Dios». Ellos le preguntaron: «Y, ¿qué tenemos que hacer para realizar las obras de Dios?». Respondió Jesús: «La obra que Dios quiere es esta: que creáis en el que él ha enviado» Le replicaron: «¿Y qué signo haces tú, para que veamos y creamos en ti? ¿Cuál es tu obra? Nuestros padres comieron el maná en el desierto, como está escrito: «Pan del cielo les dio a comer»». Jesús les replicó: «En verdad, en verdad os digo: no fue Moisés quien os dio pan del cielo, sino que es mi Padre el que os da el verdadero pan del cielo. Porque el pan de Dios es el que baja del cielo y da vida al mundo». Entonces le dijeron: «Señor, danos siempre de este pan». Jesús les contestó: «Yo soy el pan de vida. El que viene a mí no tendrá hambre, y el que cree en mí no tendrá sed jamás.»